

Rechtbank 's-Gravenhage

Zitting: 8 juli 2009

Nummer:

**INCIDENTELE CONCLUSIE VAN
ANTWOORD IN HET
BEVOEGDHEIDSINCIDENT**

inzake:

Fidelis A. Oguru,
wonende te Oruma, Bayelsa State,
Federale Republiek Nigeria,

Alali Efang,
wonende te Oruma, Bayelsa State,
Federale Republiek Nigeria,

de vereniging met rechtspersoonlijkheid
Vereniging Milieudefensie,
gevestigd te Amsterdam,

gedaagden in het incident,

advocaten: mrs. L. Zegveld en M.J.G. Uiterwaal,
procesadvocaat: mr. W.P. den Hertog

tegen:

de rechtspersoon naar het recht van de Federale
Republiek Nigeria
**The Shell Petroleum Development Company of
Nigeria Ltd,**
gevestigd te Port Harcourt, Rivers State, Federale
Republiek Nigeria,

eiseres in het incident,

advocaat: mr. J. de Bie Leuveling Tjeenk

CONCLUSIE VAN ANTWOORD IN HET INCIDENT

Oguru, Efanga en Milieudefensie, eisers in de hoofdzaak, gedaagden in het incident (hierna gezamenlijk te noemen: “Oguru c.s.”), concluderen hierna dat het beroep op ontbreken van rechtsmacht van de Nederlandse rechter, opgeworpen door Shell Petroleum Development Company of Nigeria Ltd., gedaagde in de hoofdzaak, eiseres in het incident (hierna te noemen: “Shell Nigeria”) moet worden afgewezen.

Inleiding

1. De vorderingen van Oguru c.s., in de hoofdzaak hebben betrekking op een olie lekkage in Oruma uit een oliepijpleiding in eigendom dan wel in beheer van Shell Nigeria, door welke lekkage een inbreuk op de rechten van Oguru en Efanga is gemaakt en grote schade aan het milieu is opgetreden. De schade had moeten en kunnen worden voorkomen door zorgvuldig pijpleidingonderhoud en -beheer en een juiste reactie na het ontstaan van de lekkage.
2. Voor deze schade zijn beide gedaagden in de hoofdzaak (hierna gezamenlijk ook te noemen: “Shell”) (hoofdelijk) aansprakelijk. Royal Dutch Shell plc (hierna te noemen: “Shell plc”) is daarvoor aansprakelijk aangezien zij, als moederbedrijf van Shell Nigeria en hoofd van het Shell-concern, haar kennis en zeggenschap over Shell Nigeria zodanig heeft aangewend dat de lekkage en de – tot op heden voortdurende gevolgen daarvan – niet zijn voorkomen. Shell Nigeria is aansprakelijk voor dezelfde schade aangezien zij heeft gehandeld in strijd met de door haar als ‘operator’ van de pijpleiding te betrachten (wettelijke en zorgvuldigheids-) normen.
3. In de incidentele conclusie van onbevoegdheid, tevens voorwaardelijke conclusie van antwoord (verder: “incidentele conclusie”) bestrijdt Shell de vorderingen van Oguru c.s. op verschillende gronden. Het inhoudelijke verweer van Shell zal in dit incident niet beoordeeld kunnen worden en zal derhalve door Oguru c.s. ook in de onderhavige conclusie niet worden besproken. Voor de volledigheid merken Oguru c.s. vast op dat zij het verweer van Shell op alle onderdelen zullen betwisten en dat derhalve niet zal kunnen worden uitgegaan van de juistheid van enige door Shell opgeworpen stelling.
4. De opbouw van deze conclusie van antwoord in het incident is als volgt. Na een samenvatting van de stellingen waarop Shell Nigeria haar beroep op ontbreken van rechtsmacht van de Nederlandse rechter baseert, zullen Oguru c.s. uiteenzetten dat en waarom dit beroep moet worden verworpen. Hiertoe zullen zij allereerst aangeven dat de Nederlandse rechter bevoegd is over Shell plc. Vervolgens zullen zij ingaan op het feit dat artikel 7 Rv. in de onderhavige zaak rechtsmacht schept over Shell Nigeria. Tot slot zullen zij aangeven dat het door Shell Nigeria gedane beroep op misbruik van procesrecht moet worden verworpen.

Standpunt Shell Nigeria

5. Shell Nigeria stelt in de incidentele conclusie dat de Nederlandse rechter over haar in de hoofdzaak geen rechtsmacht heeft (incidentele conclusie, nrs. 74-80), ten eerste op grond van de stelling dat deze rechtsmacht niet zou kunnen worden gegrond op artikel 7 Rv. noch op enig ander artikel en ten tweede omdat Oguru c.s. misbruik van procesrecht zouden maken.

6. Volgens Shell Nigeria voldoet de zaak tegen haar en haar medegeëdeagde Shell plc niet aan het in artikel 7 Rv. gestelde vereiste dat redenen van doelmatigheid gezamenlijke behandeling rechtvaardigen (nr. 74). Dit criterium moet volgens Shell Nigeria streng worden uitgelegd blijkens een vergelijking tussen de regels betreffende relatieve competentie en internationale rechtsmacht (nr. 75-77). Shell Nigeria betoogt dat de grondslag van de vordering van Oguru c.s. tegen Shell Nigeria een geheel andere is dan die tegen Shell plc (nr. 78) en dat de stellingen van Oguru c.s. naar Nigeriaans recht op voorhand nimmer tot aansprakelijkheid van Shell plc zullen kunnen leiden (nr. 79), zodat aan het vereiste van voldoende samenhang, genoemd in artikel 7 Rv., niet is voldaan.
7. Shell Nigeria doet voorts een beroep op misbruik van procesrecht door Oguru c.s. aangezien deze vorderingen op evident ontoereikende grondslag zouden hebben ingesteld tegen Shell plc met als doel rechtsmacht van de Nederlandse rechter te creëren over Shell Nigeria (nr. 80).
8. Oguru c.s. zullen deze stellingen hieronder weerspreken.

Nederlandse rechter heeft rechtsmacht over Shell plc

9. Oguru c.s. herhalen hier hun stelling uit de dagvaarding dat de Nederlandse rechter bevoegd is over Shell plc. Zoals in de dagvaarding (alinea 16) aangegeven, houdt Shell plc hoofdkantoor in Nederland, hetgeen één van de plaatsen is waar een rechtspersoon woonplaats heeft volgens artikel 60 lid 1 van de EEX-verordening.¹ Op grond van artikel 2 lid 1 van de EEX-verordening is derhalve de Nederlandse rechter bevoegd om van vorderingen tegen Shell plc kennis te nemen.
10. Terecht heeft Shell plc dan ook in haar (voorwaardelijke) conclusie van antwoord de rechtsmacht van de Nederlandse rechter niet betwist. Oguru c.s. wijzen op de onderdelen van de incidentele conclusie met betrekking tot rechtsmacht – nr. 2, onderdeel IV.1 en onderdeel VI. Sub a. (p. 62) – waarin uitsluitend Shell Nigeria (“SPDC”) een beroep op het ontbreken van rechtsmacht van de Nederlandse rechter doet. Dat betekent dat thans geen ruimte bestaat voor een ambtshalve onderzoek naar de rechtsmacht van de Nederlandse rechter, zo blijkt uit artikel 24 van de EEX-verordening (dat vergelijkbaar is met artikel 9 aanhef en sub a Rv).
11. Uw rechtbank zal derhalve kunnen vaststellen dat de Nederlandse rechter ten aanzien van Shell plc rechtsmacht heeft.

Artikel 7 Rv. schept in de onderhavige zaak rechtsmacht over Shell Nigeria

12. De vorderingen van Oguru c.s. tegen Shell plc en Shell Nigeria hangen zodanig nauw samen dat redenen van doelmatigheid een gezamenlijke behandeling rechtvaardigen. Aangezien de Nederlandse rechter rechtsmacht heeft over Shell plc, heeft deze op grond van artikel 7 Rv. daarom eveneens rechtsmacht over Shell Nigeria. Shell Nigeria bestrijdt de samenhang tussen de vorderingen ten onrechte, zodat haar beroep op ontbreken van rechtsmacht moet falen.

¹ Verordening (EG) nr. 44/2001 van de Raad van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken, EEX-Verordening (Brussel I).

Europese jurisprudentie

13. Oguru c.s. zullen hier kort ingaan op de voor de toepassing van artikel 7 Rv. relevante jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (verder ook: “Hof van Justitie” en “HvJ EG”).
14. Blijkens de parlementaire geschiedenis van artikel 7 lid 1 Rv. is bij het opstellen van dit artikel de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verwerkt.² De jurisprudentie Hof van Justitie over artikel 6 sub 1 van de EEX-verordening kan ook behulpzaam zijn bij de interpretatie van het daaraan gelijkende artikel 7 Rv., alhoewel deze jurisprudentie uiteraard niet rechtstreeks van toepassing is.
15. Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft in het arrest Freeport/Arnoldsson,³ geoordeeld dat aan toepassing van artikel 6 sub 1 EEX-verordening niet in de weg staat het feit dat de tegen meerdere verweerders gerichte vorderingen een verschillende rechtsgrondslag hebben. In de zaak Freeport/Arnoldsson was er sprake van een vordering uit onrechtmatige daad tegen één van de gedaagden en een vordering uit overeenkomst tegen de andere. Desalniettemin kon de vordering tegen beide gedaagden voor Zweedse rechter worden ingesteld, ondanks het feit dat Freeport geen woonplaats had in Zweden.
16. De zaak Roche/Primus⁴, waarin artikel 6 sub 1 EEX-verordening niet van toepassing werd verklaard, betrof de inbreuk op één Europees octrooi die door rechtspersonen was gepleegd in verschillende staten. Deze jurisprudentie mist in de onderhavige zaak toepassing aangezien de inbreuk die gepleegd is door Shell plc en Shell Nigeria inwerkt op het grondgebied van dezelfde staat, namelijk Nigeria. Daar is de schade van het handelen van zowel Shell plc als Shell Nigeria ingetreden (het zogenaamde *Erfolgsort*).
17. In het reeds genoemde arrest Freeport/Arnoldsson heeft het Hof van Justitie verder bepaald dat voor rechtsmacht op grond van artikel 6 sub 1 EEX-verordening niet hoeft vast te staan dat de vorderingen niet enkel zijn ingesteld om één van de verweerders te onttrekken aan de bevoegdheid van de rechter van de lidstaat waar hij woonplaats heeft.⁵ Het HvJ EG had al bepaald dat, zelfs indien de vordering tegen de verweerder die woonplaats heeft in de lidstaat van de geadieerde rechter verjaard is, dit niet in de weg staat aan rechtsmacht van de rechter tegen een medeverweerder die geen woonplaats heeft in die lidstaat (Reisch Montage/Kiesel Baummaschinen).⁶

Voldoende samenhang

18. Voor toepassing van artikel 7 Rv. is vereist dat de vorderingen tegen de onderscheidende gedaagden een zodanige samenhang vertonen dat redenen van doelmatigheid een gezamenlijke behandeling rechtvaardigen. Het kernvereiste van deze bepaling is derhalve de voldoende samenhang van de vorderingen. De doelmatigheid van de gezamenlijke behandeling bestaat in

² Parlementaire Geschiedenis Herziening Burgerlijk Procesrecht, Van Mierlo / Bart, p. 108.

³ Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, 11 oktober 2007, zaak met nr. C-98/06, NJ 2008, 80.

⁴ Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, 13 juli 2006, zaak met nr. C-539/03, NJ 2008, 76.

⁵ Oguru c.s. wijzen erop dat zij geenszins pogen om Shell Nigeria te onttrekken aan de Nigeriaanse rechter; zij hebben dezelfde vordering tegen zowel Shell plc als Shell Nigeria en hebben ervoor gekozen deze voor de Nederlandse rechter aanhangig te maken omdat het Shell concern vanuit Nederland wordt bestuurd.

⁶ Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, 13 juli 2006, zaak met nr. C-103/05, NJ 2008, 79.

deze zaak uit verkrijgen van één rechterlijk oordeel door dezelfde eisers jegens twee gedaagden omtrent één samenstelsel van handelingen. Gezamenlijke behandeling van de vorderingen tegen Shell plc en Shell Nigeria is om die reden doelmatig.

19. Shell Nigeria betwist de samenhang tussen de vorderingen op twee gronden, namelijk dat de vorderingen van Oguru c.s. tegen haar en tegen Shell plc een andere grondslag zouden hebben en voorts dat de vordering tegen Shell plc bij voorbaat kansloos zou zijn, zodat het niet doelmatig zou zijn de vorderingen samen te behandelen. Shell Nigeria leidt haar betoog in met de stelling dat het criterium van voldoende samenhang “relatief streng” moet worden uitgelegd. Oguru c.s. bestrijden deze stellingen.
20. De vorderingen van Oguru c.s. tegen Shell plc en Shell Nigeria betreffen hetzelfde feitencomplex en dezelfde rechtsgrondslag (onrechtmatige daad) en hebben derhalve voldoende samenhang. Zoals in de dagvaarding uitgebreid is aangegeven en hierboven is herhaald, verwijten Oguru c.s. - heel kort gezegd – aan Shell plc op onzorgvuldige wijze te hebben gehandeld jegens Oguru c.s. in haar aansturing van Shell Nigeria, waarvan het handelen van Shell Nigeria als ‘uitvoerder’ het gevolg is. Het handelen van Shell Nigeria is eveneens onzorgvuldig jegens Oguru c.s. aangezien zij als ‘operator’ van de pijpleiding de lekkage en de gevolgen daarvan niet heeft voorkomen of verholpen. Er is dus sprake van eenzelfde rechtsgrondslag die tot voldoende samenhang tussen de vorderingen leidt.
21. Echter, zelfs indien niet zou kunnen worden aangenomen dat sprake is van rechtsvorderingen met dezelfde grondslag, dan is toch sprake van voldoende samenhang tussen de vorderingen. Immers, zoals uit de hiervoor genoemde jurisprudentie van het HvJ EG blijkt, is voor ‘voldoende samenhang’ niet noodzakelijk dat de vorderingen dezelfde rechtsgrondslag hebben. Zelfs in het geval (zoals in de hierboven weergegeven jurisprudentie) dat één van de vorderingen was ingesteld op onrechtmatige daad en de andere op grond van wanprestatie, is aangenomen dat er sprake was van voldoende samenhang. In het geval de stelling van Shell Nigeria omtrent de verschillende grondslagen van vorderingen tegen Shell Nigeria en Shell plc juist zou zijn, dan is in de onderhavige zaak derhalve toch sprake van voldoende samenhang, zodat op grond van artikel 7 Rv. over Shell Nigeria rechtsmacht bestaat.
22. De stelling van Shell Nigeria (nr. 79) dat in deze zaak nimmer tot aansprakelijkheid van Shell plc kan worden gekomen, kan niet in het onderhavige incident aan de orde komen en is overigens ook onjuist.
23. In dit bevoegdheidsincident is geen plaats voor beoordeling van het inhoudelijke standpunt van Shell Nigeria omtrent de mogelijke aansprakelijkheid van Shell plc. Zou dit anders zijn, dan zou immers in het kader van dit bevoegdheidsincident reeds een oordeel moeten worden gegeven over de inhoudelijke merites van de hoofdzaak. Dit gevolg kan niet worden aanvaard.
24. De stellingen van Shell Nigeria zijn onjuist. Oguru c.s. zullen in de hoofdzaak voor zover nodig (nader) aantonen dat Shell plc wel degelijk uit onrechtmatige daad aansprakelijk is voor de schade van Oguru c.s. omdat het toepasselijke recht deze mogelijkheid kent en Shell plc haar dochteronderneming Shell Nigeria aanstuurt.
25. Ook Shell geeft in de conclusie van antwoord herhaaldelijk aan dat Shell plc en Shell Nigeria als een eenheid opereren en dat Shell plc het concern, waarvan Shell Nigeria deel uitmaakt, aanstuurt. Hoewel Shell enerzijds (nr. 70, 139) aangeeft dat Shell Nigeria een zelfstandig opererende groepsmaatschappij is, wordt door de gehele conclusie van antwoord duidelijk dat dit standpunt ook door Shell zelf niet consequent wordt volgehouden. Zo stelt Shell onder

andere dat Shell plc aan het hoofd staat van de Shell groep (nr. 15), (indirect) zeggenschap heeft over operating companies als Shell Nigeria (nr. 16), en haar bevoegdheden als (indirect) aandeelhouder in groepsmaatschappijen aanwendt om de eenheid van beleid binnen de groep op terreinen als hiervoor bedoeld te waarborgen, zij het op een ‘abstract’ niveau (nr. 139). Voorts laat Shell de mogelijkheid open dat Shell plc wel tot ingrijpen in de operaties van Shell Nigeria gehouden zou kunnen zijn indien een lekkage een zekere grootte heeft, zonder daarvoor overigens een grens aan te geven. (nr. 139).

26. In de Engelse jurisprudentie waarnaar zowel Oguru c.s. als Shell in hun stukken verwezen hebben, laat het House of Lords nu juist tot twee keer toe expliciet de mogelijkheid open dat een moedermaatschappij aansprakelijk kan zijn uit onrechtmatige daad voor schade toegebracht door haar dochtermaatschappij (zie dagvaarding nrs. 206 en 207).
27. Oguru c.s. zijn van mening dat hun vorderingen het meest doelmatig in samenhang kunnen worden beoordeeld omdat het handelen van Shell als eenheid moet worden beschouwd. Het handelen van Shell plc en Shell Nigeria is voor wat betreft hun olieoperaties sterk met elkaar verweven. De vorderingen van Oguru c.s. hebben betrekking op één en dezelfde olie lekkage. Aangezien Shell zelf stelt dat er binnen het Shell-concern een – volgens haar stellingen overigens beperkte – eenheid bestaat is het doelmatig de samenhangende vorderingen tegen Shell Nigeria en Shell plc gezamenlijk te behandelen.
28. Aan het vereiste van voldoende samenhang zoals bedoeld in artikel 7 Rv. is derhalve voldaan. Oguru c.s. bestrijden hierna de stellingen van Shell Nigeria dat dit criterium ‘streng’ zou moeten worden toegepast. Overigens zou een strenge toets ook tot de uitkomst leiden dat artikel 7 Rv. rechtsmacht creëert voor de Nederlandse rechter over Shell Nigeria.
29. Shell Nigeria vergelijkt in nrs. 75 en 76 van de incidentele conclusie artikel 220-222 Rv. en artikel 7 Rv.. Ten onrechte betoogt zij dat uit deze vergelijking zou moeten blijken dat het criterium van voldoende samenhang in het kader van artikel 7 Rv. ‘streng’ moet worden toegepast. Shell Nigeria miskent namelijk dat het criterium van voldoende samenhang blijkens de parlementaire geschiedenis in artikel 7 Rv. juist is ingevoerd om tegemoet te komen aan de bezwaren die Shell Nigeria noemt.⁷ Zoals hierboven reeds is aangegeven, is dit criterium afkomstig uit jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, welke jurisprudentie ook betrekking heeft op rechtsmacht (en niet op relatieve competentie).
30. Het vereiste van doelmatigheid behoeft ook niet ‘streng’ te worden uitgelegd; dit criterium is door de Hoge Raad al onder het oude recht ontwikkeld⁸ met als doel exorbitante rechtsmacht te voorkomen. De tekst van artikel 7 Rv. is derhalve al ‘streng’ genoeg.

Oguru c.s. wijzen er voor de volledigheid op dat het citaat (na nr. 75) uit de parlementaire geschiedenis van artikel 7 Rv. betrekking heeft op artikel 7 *lid* 2, zo blijkt ook uit het tweede gedeelte van het citaat. Voor zover Shell Nigeria uit dit citaat de conclusie trekt dat het vereiste van ‘voldoende samenhang’ in artikel 7 lid 1 Rv. beperkt moet worden uitgelegd, faalt dit betoog derhalve.

⁷ Parlementaire Geschiedenis Herziening Burgerlijk Procesrecht, Van Mierlo / Bart, p. 108.

⁸ Hoge Raad 16 mei 1986 (NJ 1987, 456 m.nt. WHH), waarin bij de beoordeling van internationale rechtsmacht exact hetzelfde criterium wordt toegepast als in het door Shell Nigeria genoemde arrest van de Hoge Raad van 27 oktober 1978 (NJ1980, 102). Ook hieruit blijkt dat het beroep van Shell Nigeria op ‘streng’ uitleggen van artikel 7 Rv. moet falen.

Conclusie ten aanzien van artikel 7 Rv.

31. Artikel 7 Rv. is derhalve juist geschreven voor de situatie die zich in de onderhavige zaak voordoet. De schade die het gevolg is van het handelen van Shell Nigeria en Shell plc afzonderlijk en gezamenlijk, is ingetreden in dezelfde staat. De vorderingen, die beide hun grondslag vinden in een onrechtmatige daad, zijn inhoudelijk nauw met elkaar verweven zodat reden van doelmatigheid een gezamenlijke behandeling rechtvaardigen. Uit het voorgaande volgt de conclusie dat de Nederlandse rechter op grond van artikel 7 Rv. in de onderhavige zaak rechtsmacht heeft over Shell Nigeria.

Geen misbruik van procesrecht

32. Ook het beroep van Shell Nigeria op ontbreken van rechtsmacht als gevolg van – beweerdelijk – misbruik van procesrecht door Oguru c.s. moet worden verworpen.
33. Oguru c.s. wijzen erop dat de suggestie die Shell Nigeria wekt (nr. 80), dat misbruik van procesrecht zou leiden tot het vervallen van rechtsmacht van de Nederlandse rechter over Shell Nigeria, onjuist is. Uit de hierboven genoemde jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen blijkt nu juist dat artikel 6 sub 1 EEX-verordening zelfs van toepassing is bij het instellen van een evident kansloze vordering tegen de gedaagde die woonplaats heeft in de staat van de aangezochte rechter. Evenmin vereist de jurisprudentie dat vast komt te staan dat de vordering niet enkel is ingesteld om rechtsmacht ten aanzien van een andere verweerder te creëren.⁹ Beide gevallen zijn in deze zaak niet aan de orde.
34. Overigens is in deze zaak geen sprake van misbruik van procesrecht; Oguru c.s. zullen daarop in het vervolg van de hoofdzaak zonodig nog nader ingaan, maar betwisten dit reeds nu uitdrukkelijk. Oguru c.s. hebben in de hoofdzaak uitgebreid aangegeven dat het onrechtmatig handelen van de Shell plc voorzienbaar tot gevolg heeft gehad dat de schade is ingetreden, heeft voortgeduurd en nog niet adequaat is gecompenseerd noch hersteld. Dat betekent dat Shell plc wel degelijk hoofdelijk tezamen met Shell Nigeria aansprakelijk is voor de inbreuk op de rechten van Oguru en Efanga en de schade aan het milieu. Gezien de sterke zeggenschap van Shell plc over Shell Nigeria en de sterke verwevenheid van hun olieoperaties is er – zeker thans – geen enkele reden waarom zowel Shell plc als Shell Nigeria niet (hoofdelijk) zouden kunnen worden veroordeeld in alle onderdelen van het petitum. Van misbruik van procesrecht door Shell plc hiervoor te dagvaarden is geen sprake.
35. In dit incident is overigens geen ruimte voor het beoordelen van het beroep van Shell plc op misbruik van procesrecht. Eerst in de hoofdzaak, na beoordeling van de zaak zal uw rechtbank kunnen oordelen over deze stellingen van Shell. De vraag of de vordering van Oguru c.s. moeten worden afgewezen en derhalve in het uiterste geval sprake zou zijn van misbruik van procesrecht, hetgeen Oguru c.s. bestrijden, kan in het onderhavige incident niet worden beantwoord.

⁹ De verwijzing naar losbladige rechtsvordering, commentaar bij 126 Rv. (oud) doet niet terzake omdat deze door het nieuwe recht is vervallen; de daarin genoemde jurisprudentie dateert van 1964, 1958 en 1940, derhalve ruim van voor de datum van de door Oguru c.s. genoemde jurisprudentie of de herziening van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

CONCLUSIE

Oguru c.s. concluderen in het incident dat het de rechtbank behage de incidentele vordering van Shell Nigeria af te wijzen met veroordeling van Shell Nigeria in de kosten van het incident.

Advocaat